

Izveštaj o aktivnostima HZN-a koje se odnose na mikro, mala i srednja poduzeća (MSP) u 2025.

Članstvo MSP-a u HZN-u

Broj članova iz redova MSP-a: 120
Broj predstavnika MSP-a u HZN/TO-ima: 434
Broj HZN/TO-a u kojima rade predstavnici MSP-a: 125

Prava MSP-a, članova HZN-a:

- sudjelovanje u radu tehničkih odbora HZN-a
- uključivanje u rad tehničkih tijela europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju
- besplatan uvid u nacрте norma
- utjecaj na sadržaj budućih norma
- popust od 20 % na kupnju norma, usluge, seminare.

Kontaktna točka za MSP

<https://www.hzn.hr/hr/kontaktna-tocka-za-msp-2862/2862>

e-pošta: msp@hzn.hr, normoteka@hzn.hr

telefon: 01 6106 051

Kontaktna točka za MSP u HZN-u uspostavljena je radi pružanja izravne, pravodobne i prilagođene podrške MSP-u u području norma i normizacije na nacionalnoj razini. Poslovi Kontaktne točke organizirani su u okviru normoteke HZN-a, koja djeluje kao informacijsko-dokumentacijsko središte HZN-a. Tijekom 2025. normoteku HZN-a posjetio je 21 predstavnik iz kategorije MSP-a. Telefonom i elektroničkom poštom odgovoreno je na 1224 upita, čime je osigurana kontinuirana stručna i savjetodavna podrška zainteresiranim dionicima. U istom razdoblju na mrežnim stranicama HZN-a redovito su ažurirane informacije o aktivnostima usmjerenima na MSP, uključujući aktivnosti HZN-a te aktivnosti europskih i međunarodnih organizacija za normizaciju za MSP. Također su objavljivane obavijesti o događanjima i publikacijama namijenjenima MSP-u s ciljem povećanja njihove informiranosti, jačanja zastupljenosti u nacionalnim normizacijskim aktivnostima te poticanja veće primjene norma u poslovanju.

Pristup nacrtima norma (aplikacija HZNacrti)

<http://hznlive.67bricks.com/>

Tijekom 2025. u aplikaciju je učitano 900 nacрта norma, čime je osigurana široka dostupnost nacрта za javnu raspravu i unaprijeđena uključenost dionika u normizacijske aktivnosti.

Aplikacija za komentiranje nacрта norma HZNacrti uspostavljena je s ciljem olakšavanja sudjelovanja dionika u postupku donošenja hrvatskih norma, s posebnim naglaskom na MSP. Svim zainteresiranim korisnicima osiguran je besplatan pristup aplikaciji, uključujući mogućnost pregleda nacрта norma i podnošenja komentara tijekom razdoblja javne rasprave. Na taj se način potiče transparentnost postupka normizacije i aktivno sudjelovanje stručne i poslovne javnosti u oblikovanju norma.

Repozitorij hrvatskih norma (aplikacija HRN4You)

<https://repozitorij.hzn.hr/>

Tijekom 2025. u sustav HRN4You učitano je 1699 hrvatskih norma prema dinamici objava u HZN e-Glasilu, a u skladu sa svim propisanim zahtjevima koji se odnose na zaštitu autorskih prava na norme. Pravo na pristup normama u sustavu ima više od 2000 predstavnika iz redova MSP-a. Aplikacija HRN4You omogućava čitanje hrvatskih norma i drugih normativnih dokumenata nastalih kao rezultat normizacijskog procesa u HZN-u. Pretplata na repozitorij ostvaruje se u skladu s [Cjenikom norma i usluga HZN-a](#).

Sudjelovanje u radu europske radne skupine za MSP (CEN-CENELEC SME-WG)

Tijekom 2025. europska radna skupina za MSP nastavila je s aktivnostima usmjerenim na jačanje uloge MSP-a u procesima normizacije. Ključni naglasci rada obuhvaćaju sljedeće točke:

- **Strateško planiranje i prioriteti:** Članovi skupine potvrdili su predanost podršci MSP-u kroz usklađivanje strateških ciljeva i prioriteta za sljedeće razdoblje. Dogovorena je izrada novog Akcijskog plana koji odražava recentna kretanja u industriji, uključujući preporuke Radne skupine 3 Foruma na visokoj razini (HLF).
- **Promocija i vidljivost:** Poseban fokus stavljen je na izradu poslovnog slučaja (*business case*) kojim se ističu konkretne koristi sudjelovanja MSP-a u razvoju norma. Inicijativu je pokrenula voditeljica projekta u CEN-CENELEC-u Hulda Niinistö s ciljem širenja svijesti o važnosti normizacije na nacionalnoj i europskoj razini.

Planirane aktivnosti uključuju:

- jačanje promocije CEN-CENELEC-ova Vodiča 17 na nacionalnim razinama
- aktivno sudjelovanje u raspravama o reviziji Uredbe (EU) br. 1025/2012 o europskoj normizaciji
- daljnju koordinaciju aktivnosti s relevantnim dionicima i održavanje godišnjih sastanaka radi osiguranja kontinuiteta potpore sektoru MSP-a.

Suradnja na pozivu „Potpora poduzećima za certifikaciju proizvoda i uvođenje sustava upravljanja”

Tijekom 2025. nastavljena je suradnja s Ministarstvom gospodarstva te agencijom HAMAG-BICRO na provedbi Poziva na dodjelu bespovratnih sredstava, objavljenog 23. prosinca 2024. u okviru Programa Konkurentnost i kohezija 2021. – 2027.

Na zahtjev Sektora za vrednovanje i ugovaranje projekata agencije HAMAG-BICRO HZN je pružao stručna pojašnjenja vezana uz primjenu norma i certifikacijskih shema u sklopu obrade projektnih prijava. Prema podacima Ministarstva gospodarstva, tijekom 2025. na predmetnom pozivu potpisano je ukupno 587 ugovora.

Sudjelovanje na desetoj Balkanskoj konferenciji o normizaciji

U organizaciji Rumunjskog instituta za normizaciju (ASRO) u Temišvaru je od 22. do 23. rujna 2025. održana deseta Balkanska konferencija o normizaciji pod nazivom „Istraživanje i obrazovanje – pokretači nove generacije normizacije” (*Research and Education Trigger Next*

Gen Standardization). Na konferenciji je sudjelovalo oko 40 sudionika, predstavnika Europske komisije, europskih organizacija i međunarodnih organizacija za normizaciju, nacionalnih normiranih tijela, europskih sveučilišta te tvrtki, istraživačkih organizacija i ministarstava iz Rumunjske.

Konferencija je naglasila snažnu povezanost istraživanja, obrazovanja i normizacije kao temelja buduće konkurentnosti, s fokusom na MSP. Na konferenciji je istaknuto da sustavno uvođenje normizacije u obrazovne programe omogućuje MSP-u lakši pristup kvalificiranim stručnjacima i smanjuje troškove dodatne edukacije. Naglašena je važnost povezivanja istraživanja i normizacije kako bi MSP brže komercijalizirao inovacije i povećao konkurentnost. Također je prepoznato da suradnja obrazovnih institucija i normiranih tijela jača tržišnu poziciju MSP-a te im olakšava pristup međunarodnom tržištu. Zaključno, potreban je ujednačen i sustavan model obrazovanja za normizaciju koji bi manjim tvrtkama osigurao dugoročnu, financijski prihvatljivu podršku.

Obilježavanje Svjetskog dana norma 2025.

U tjednu od 14. do 18. listopada 2025., u kojem se obilježava Svjetski dan norma, HZN je organizirao Dane otvorenih vrata. Zainteresirani građani imali su priliku bez najave posjetiti normoteku u Ulici grada Vukovara 78 u Zagrebu svaki dan od 11 do 14 sati te dobiti informacije o normama iz njihova područja interesa, ostvariti besplatan uvid u norme te kupiti norme uz popust. U ovom su razdoblju svi posjetitelji normoteke i oni koji su naručili hrvatske norme putem obrasca za naručivanje ostvarili popust od 20 % na cijenu hrvatskih norma (HRN), koji se mogao kombinirati s postojećim popustima navedenim u članku III. [Cjenika norma i usluga HZN-a](#).

Obilježavanje 20. obljetnice HZN-a i Europskog tjedna MSP-a

U povodu 20. godišnjice osnutka HZN-a te u sklopu kampanje *European SME Week*, koja se svake godine u studenome provodi radi podizanja svijesti MSP-a o važnosti norma, HZN je tijekom studenoga 2025. osigurao posebne pogodnosti za korisnike. U razdoblju od 3. do 28. studenoga 2025. posjetiteljima normoteke i svim kupcima koji su hrvatske norme naručili putem e-pošte odobren je prigodni popust od 20 % na narudžbe hrvatskih norma.

Zahvaljujući takvom modelu, određene kategorije kupaca mogle su ostvariti ukupni popust i do 70 %, čime je dodatno olakšan pristup normama za sve zainteresirane korisnike.

Osiguravanje besplatnog pristupa usklađenim normama

<https://has.hzn.hr/>

U skladu s novom pravnom praksom na razini Europske unije, HZN je tijekom 2025. nastavio s aktivnim provođenjem mjera za osiguravanje besplatnog pristupa usklađenim normama putem namjenskog portala. Rad portala izravno je utemeljen na presudi Suda Europske unije (ECJ) od 5. ožujka 2024. u predmetu C-588/21 P. Navedenom je presudom, u kontekstu Uredbe 1049/2001, utvrđena obveza omogućavanja javnog pristupa tekstovima usklađenih norma uz istodobno zadržavanje njihove zaštite autorskim pravom. U skladu s postignutim dogovorom između europskih organizacija za normizaciju (CEN i CENELEC) i nacionalnih članica, HZN je kao nacionalno normirno tijelo ispunio zahtjeve Europske komisije o osiguravanju dostupnosti tih dokumenata. Zaključno s 31. prosinca 2025. na portal uspješno je učitana 441 hrvatska norma s besplatnim pristupom.